

**НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК
УКРАЇНИ**

вул. Інститутська, 9, м. Київ, 01601, Україна
тел. 253-38-22, факс 230-20-33, 253-77-50
e-mail: nbu@bank.gov.ua

**NATIONAL BANK
OF UKRAINE**

9, Instytutska, Str., Kyiv, 01601, Ukraine
phone 253-38-22, fax 230-20-33, 253-77-50
e-mail: nbu@bank.gov.ua

17.10.2018 № 58-0009/55667

На № _____

Інтернет Асоціація України
вул. О. Гончара, 15/3, офіс 22
м. Київ, 04053, Україна

Національний банк України розглянув запит Інтернет Асоціації України від 12.09.2018 № 137 і повідомляє.

Щодо питання 1: чи є перерахування коштів з особового рахунку абонента, що ведеться у оператора послуг рухомого (мобільного) зв'язку (далі – оператор мобільного зв'язку), на користь контент-провайдерів банківською послугою?

Законом України «Про банки і банківську діяльність» (далі – Закон про банки) (стаття 47) встановлено, що надавати банківські послуги має право виключно банк на підставі банківської ліцензії.

При цьому, до банківських послуг віднесено такі послуги:

- 1) залучення у вклади (депозити) коштів та банківських металів від необмеженого кола юридичних і фізичних осіб;
- 2) відкриття та ведення поточних (кореспондентських) рахунків клієнтів, у тому числі у банківських металах, та рахунків умовного зберігання (ескроу);
- 3) розміщення залучених у вклади (депозити), у тому числі на поточні рахунки, коштів та банківських металів від свого імені, на власних умовах та на власний ризик.

Зважаючи на це, вважаємо, що відкриття та ведення оператором мобільного зв'язку особових рахунків абонентів з метою обліку нарахованих та сплачених коштів за надані таким оператором послуги рухомого (мобільного) зв'язку, а також діяльність оператора мобільного зв'язку щодо перерахування коштів з особових рахунків абонентів на користь третіх осіб (у т. ч. контент-провайдерів) не підпадає під надання банківських послуг.

Разом з цим, така діяльність відповідно до Закону України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» (далі – Закон про переказ) та Закону

1639146

Вхід. № 250
"23" 10 2018р.

України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» (Закон про фінпослуги) є фінансовою послугою з переказу коштів¹.

При цьому, звертаємо увагу, що Законом України «Про телекомунікації» (далі - Закон про телекомунікації), який встановлює правову основу діяльності у сфері телекомунікацій, не передбачено можливості використання коштів, що надійшли від абонентів як аванс за телекомунікаційні послуги (обліковуються на особових рахунках абонентів), для оплати інших (не телекомунікаційних) послуг.

Статтею 68 Закону про телекомунікації встановлено порядок розрахунків за телекомунікаційні послуги, відповідно до якого:

- розрахунки за телекомунікаційні послуги здійснюються в разі одержання споживачем замовленої за передплатою (авансованої) послуги;
- у разі невикористання авансу протягом розрахункового періоду залишок суми коштів переноситься на наступний розрахунковий період, якщо інше не передбачено договором;
- списання оператором або провайдером телекомунікацій залишку суми коштів абонента, в тому числі на свою користь, забороняється.

Зазначаємо, що Національний банк України порушував перед Кабінетом Міністрів України² питання про нерегульованість діяльності операторів мобільного зв'язку в частині здійснення ними переказу.

Щодо питання 2: які технології розрахунків застосовуються між операторами послуг рухомого (мобільного) зв'язку та третіми особами (контент-провайдерами)?

Форми та види розрахунків, що застосовуються при проведенні переказу коштів, встановлені статтею 4 Закону України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» (далі – Закон про переказ).

Відповідно до цієї статті, для проведення переказу коштів можуть використовуватися кошти як у готівковій, так і в безготівковій формі.

Статтями 9 та 10 Закону про переказ визначено, що переказ коштів в Україні здійснюється за допомогою платіжних систем, учасниками яких мають право бути банки, що мають банківську ліцензію Національного банку України, або небанківські фінансові установи, які мають ліцензію Національного банку України на переказ коштів у національній валюті без відкриття рахунків (далі – ліцензія на переказ).

Перелік небанківських фінансових установ, які отримали ліцензію на переказ, а також інформація з Реєстру платіжних систем, систем розрахунків, учасників цих систем та операторів послуг платіжної інфраструктури оприлюднені на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного

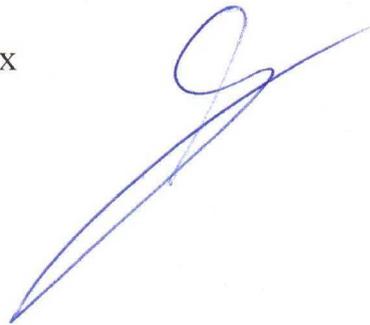
¹ Стаття 1 пункт 1.24 Закону про переказ: переказ коштів - рух певної суми коштів з метою її зарахування на рахунок отримувача або видачі йому у готівковій формі.

Стаття 4 пункт 1 підпункт 8 Закону про фінпослуги – переказ коштів є фінансовою послугою.

² Лист від 07.12.2015 № 53-03002/96442.

банку України (розділ «Платіжні системи та розрахунки», глави «Реєстрація та оцінювання платіжних систем» та «Переказ коштів небанківськими фінансовими установами»).

Директор Департаменту платіжних систем та інноваційного розвитку

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large loop at the top and a long, sweeping stroke extending downwards and to the left.

О.М. Яблунівський

Сосницька Т.С. - 521-88-69